

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1709. usque ad annum 1714

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 90119266

§. 30. Instructio Pastoralis Episcopis absentibus a Parisimo Cleri conventu
proposita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67615)

Sæc. XVIII.
A. C. 1714.

§. XXX.

Instructio Pastoralis Episcopis absentibus a Parisino Cleri confesso proposita.

Ut vero cunctis notum fieret, quo in sensu propositiones ex Quesnelli reflexionibus extractæ fuissent damnatæ, congregati Præsules pro uniformi Constitutionis acceptatione Instructionem Pastoralem tanquam firmam Regulam ad absentes Episcopos transmiserunt: Illius autem summa hæc erat: Præmissis igitur retulerunt, quod Pontifex librum, ac propositiones ex eo extractas per Constitutionem a potissimis Franciæ Præsulibus acceptatam nuperime damnarit, eam vero & ipsi cum veneratione S. Sedi debita reciperent; cum autem plures verum sensum falsis interpretationibus depravari conati sint, hinc ad conservandam doctrinæ integritatem eis declarent perniciosa principia in hoc libro contenta, ac primo quidem, quod Quesnellus dicat, voluntatem a gratia ita necessitari, ut libertas ad merendum & demerendum necessaria haud ultra subsistat, sed gratiam Christi esse operationem manus omnipotentis Dei, quam nihil impedire potest, aut retardari, proin hominem non posse tall

*Prop. X.
XIV.*

tali gratiæ non consentire, contra Tri-
 dentini definitionem: *non posse dissen-*
tire, si velit, anathema sit, & S. Au-
gustinum, qui dicit: Merces est, in mer-
cede tu nihil agis, in opere non solus agis,
tibi corona ab ipso est, opus autem abs te,
sed non nisi DEO JUVANTE, & S. Prospe-
rum, qui hæc habet: Accipit donum,
quo dono aquirat & meritum, & quod in
illo inchoatum est per gratiam Christi, e-
tiam augeatur per industriam liberi arbitrii,
nunquam remoto Dei adjutorio. Sicut
ergo de fide est, quod gratiæ interiori
resisti possit, ita & de fide sit, quod ei
quandoque resistatur, & oppositum ab
Innocentio X. & Alexandro VII. dam-
natum (*) unde Author l. de voc. Gent.
ait: Deus ipsum velle sic donat, ut etiam
a perseveraturis ipsam mutabilitatem, quæ
potesi nolle, non auferat . . . . alioquin
nemo fidelium recessisset a fide, neminem
concupiscentia vinceret &c. Huic autem
doctrinæ opponantur Quesnelli Propo-
sitiones III. XII. XIII. XIV. usque ad
vigesimam quartam, & doctrinæ Tho-
mistarum, qui admittunt gratiam,
scilicet sufficientem, cui resistitur, &
aliam, cui resisti potest, licet ei nun-
 Pp 5   * quam

Sæc. XVIII.
 A. C. 1714.

Serm. 353.
 c. 2.

Ad cap. Gall.
 Resp. IV.

Lib. XI.
 Cap. 28.

(*) Ambo Pontifices damnaverunt hanc Jan-
 senti propositionem: *Gratiæ interiori in statu*
naturæ lapsæ nunquam resistitur.

Sæc. XVIII. quam resistatur, scilicet efficacem, vi-
 A. C. 1714

Prop. IX.
 XXII.
 XXIII.
 XXIV. &
 XXV.
 Trid. Sess. 6.
 Can. 4.

Prop. II.
 IX.

Sess. VI.
 Can. 2. &
 Can. 18.

ctricem seu fortem. Quod autem Quesnellus loquatur de tam efficaci gratia, cui nunquam resisti potest, ostendunt ejus exempla, quibus gratiæ operationem in voluntatem explicat. Hic autem error est Lutheri a Tridentino damnatus, quem Quesnellus innovavit, dicendo: quod absque Christi gratia efficaci omnis boni principio non modo nihil fiat, sed nec fieri possit, sine qua confiteri Christum nunquam possumus, & cum quo nunquam illum abnegamus, inde vero inferretur cum Jansenio: aliqua Dei præcepta hominibus justis volentibus & conantibus esse impossibilia, illisque gratiam desse, qua possibilia fiant, cum tamen Tridentinum doceat: Deum sua gratia semel justificatos non deserere, nisi prius ab eis deseratur; Quesnellus autem dicat, hominem non posse præceptum adimplere, quia ei deest auxilium, sine quo non potest.

Postea ostendunt hi Præsules, I. quod Quesnellus in Propositione XII. XXX. XXXI. XXXIII. quintam Jansenii propositionem, & in Propositionibus LXXXVIII. usque ad quadragessimam tertiam innovavit vigesimam septimam Baij propositionem damnatam, docueritque hominem nonnisi ad malum esse liberum, & necessario deter-

minatum ad malum. II. Quod in Propositione LXIX. bonorum operum merita impugnet, cum tamen Ecclesia quidem doceat, quod fides in suo principio sit donum meræ liberalitatis Divinæ, non autem, quod usus, augmentum & præmium fidei ita sint donum Dei, ut non simul sint merita hominis iusti, ut docet Tridentinum, & *Auctor l. de Voc. gent. asserens: Quamvis omnia bona sint dona Dei, a Deo tamen quædam non statim tribuuntur, ut per ipsa, quæ accepta sunt, ea quæ nondum sunt donata, quærantur.*

*Sæc. XVIII.
A. C. 1714.*

*Sess. VI.
cap. 32.
Lib. II.
cap. 28.*

Declarant insuper, quod Propositiones XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. recta opponantur doctrinæ D. Augustini, qui Adami innocentis gratiam non vocat gratiam ei proportionatam, in propria persona receptam, creationis sequelam, naturæ sanæ debitam, & non nisi merita humana producentem, sed quod primus homo eguerit adiutorio gratiæ, imo vero habuerit maximam. *Questi autem doctrina jam sit in Bajo damnata.*

*L. de Cont.
Et gent.
Can. XI.*

Circa virtutes Theologicas Questellus gratias, quæ præparant ad fidem, vel eam in corde præparant a gratiis, quæ Infidelibus, antequam eis Evangelium annuntietur, dantur vel dari possunt, non distinguit, sed ait, *nullas*

Sæc. XVIII. nullas dari gratias nisi per fidem eam-
 A. C. 1714 que esse primam gratiam, fontemque

Propositio

XXVI. &

XXVII.

lib. de Præ-

dest. Sanct.

cap. 7.

ex qua impetrantur cætera, in quibus iuste vivitur, & Cornelius non fidem prius, sed gratias fidem præcedentes habuerit juxta eundem S. Doctorem, qui ait, quicquid antequam crederet, cum crederet, & postquam credidisset, bene operatus est. Cornelius, totum Deo dandum non tamen sine aliqua fide (non tamen clara & distincta in Christum, sed implicita) donabat & orabat, proinde datur extra Ecclesiam gratiæ, non autem salus.

Propositio

XLIV. us-

que ad

LIX.

Circa charitatem Quesnellus erravit, dum docet duos tantum dari amores, Dei & concupiscentiæ, omnesque actiones ex hoc vel illo oriri, regnante cupiditate omnes actiones corruptas esse, fidem nec spem in Deum, nec Deum, nec ullum bonum opus, nec religionem esse, ubi non est amor Dei, omnem etiam orationem esse novum peccatum & hypocrisin, nec actiones Christianas Christiano modo fieri, nisi ex charitate fiant: cum tamen Apostolus charitatem ceteris quidem virtutibus præferat, & ad salutem esse necessariam statuatur, ceteras tamen virtutes etiam deprædicet, doceatque, quod non nisi a Deo sint, nec nos bonum cogitare, desiderare, mysteria cognoscere,

1. Epist. ad

Cor. 13.

2. 3. 13.

nec fidem ac spem habere possimus, nisi per Christi gratiam, fidemque, spem & charitatem esse virtutem & quidem distinctas, hinc Tridentinum doceat, quod motus fidei, timoris & spei non sint peccata, nec nos hypocritas faciant, *sed donum Dei sint & Spiritus S. impulsus, non adhuc quidem inhabitantis, sed tantum moventis.* Præterea expro-
 bant Quesnello malam fidem, qua Apo-
 stolo hæc verba affingit: *Frustra cla-
 mamus ad Deum: Pater mi, si spiritus
 charitatis non est ille, qui clamat, cum
 tantum Apostolus dicat: habemus spiri-
 tum adoptionis, per quem clamamus, Abba
 Pater, clamat & fides & spes, licet
 minus perfecte quam charitas, fides
 operatur etiam per spem, & per semet-
 ipsam; peccator enim sine charitate e-
 licit actus fidei, falsum ergo est, quod
 Deus non coronat nisi charitatem, & qui
 currit ex alio motivo, in vanum currat,
 cum Deus etiam ceteras virtutes re-
 compenset, & ex S. Augustino fides im-
 petrat charitatem, dilectionem & justifica-
 tionem, charitas quidem Dei cultum
 reddit perfectum, sed fide & spe etiam
 colendus est Deus, & domus Dei credendo
 fundatur, sperando erigitur, diligendo per-
 ficatur.* Enimvero D. Augustinus duos
 admittit amores, ast sub nomine amo-
 ris Dei non modo charitatem habitua-
 lem

Sæc. XVIII.
 A. C. 1714.

Seff. XIV.
 c. 4. &
 Can. 45.

Prop. I.
 Ep. ad Rom.
 8. 13.

Epist. 186.
 cap. 3. edit.
 noviss. En-
 chir. c. III.
 & 6. ser. 27.
 cap. 1.

Sæc. XVIII. lem & dominantem intelligit, sed &
A. C. 1714. actualem, omnem bonam voluntatem,
 omnemque amorem boni, hinc etiam
lib. de Spirit. in iis, in quibus non regnat charitas,
 & *lit. c. 27.* imo & in infidelibus, quædam bona opera
 & *28.* agnoscit, non autem, quod ea sint
 peccata.

Prop. LX. Errat etiam Quesnellus, dum ait,
osque ad supernaturalem inferni timorem ducere
LXVII. ad desperationem, cor peccato ad-
 ctum relinquere, talem esse reum co-
 ram Deo sub lege sicut Judæum esse,
 & mancipium, hunc motum non ex-
 cludere voluntatem peccandi &c. cum
 tamen Tridentinum doceat oppositum,
 & D. Augustinus asserat: *cum se per ti-*
Seff. VI. morem (gehennæ) a peccato continent,
can. 6. & fit consuetudo justitiæ, & incipit, quod
Seff. XIV. durum erat amari & dulcescit Deus &c.
can. 4. *Ennar. in* *Pf. 127. u. 7.* bonus est iste timor, utilis est &c.
 & *8.*

Nequiter etiam Quesnellus dicat,
Prop. VI. quod Deus a Judæis exegerit imple-
VII. LXIV. mentum legis, & nihilominus cor re-
LXV. ad liquerit in sua impotentia, cum tamen
Gal. 11. 21. licet lex vetus juxta Apostolum fuerit
Trid. Seff. ex se impotens ad justificandum, in ea ta-
VI. c. 11. men fuerit remedium ad delendum pec-
Deutr. c. 30. catum originale, proin Judæi in justitia
 perseverare, legemque adimplere po-
 tuerint, Deus enim impossibilia non ju-
 bet, nec mandatum, quod Deus Ju-
 dæis dedit, erat supra illos.

Pessime

Pessime etiam Quesnellus cum Lutheranis & Calvinistis Ecclesiam describebat tanquam mere invisibilem, omni auctoritate destitutam. cæterum filiorum Dei, Angelos, omnes electos & justos complectentem: perperam etiam dicit, duntaxat eos habere Deum pro Patre, qui ducunt vitam dignam filio Dei, cum tamen etiam peccatores jubeantur orare: *Pater noster, qui es in cælis, & filius prodigus exclamarit: Pater peccavi &c.*

Insuper hi Præsules desiderabant, ut omnes utriusque sexus homines Sacram Scripturam recto usu & fructu, scilicet cum sincero proficiendi desiderio, humiliter mente, & animo ad Pastorum suorum consilia docili, & sub legitimorum Superiorum directione legere, idonei forent; talibus enim ipsi S. Patres, præfatique Præsules harum lectionem commendent, redarguunt tamen Præsules Quesnelum, qui lectionem totius S. Scripturæ omnibus (nequidem exceptis indoctis, simplicibus, & in fide inconstantibus) omni tempore utilem & necessariam esse, nec in certis casibus illam Superiores sine illusione & damno interdiceri posse, asseruit, cum tamen S. Petrus dicat de S. Pauli epistolis *quædam esse difficilia intellectu, quæ indocti & instabiles depravant, sicut & ceteras Scripturas ad suam ipsorum perditionem, &c.*

Sæc. XVIII.
A. C. 1714.

*Prop. VIII.
LXXII.*

*S. August.
Brev. Coll.
cum Donatist. III. c. 9.
num. 16.*

*Propositio
LXXIX.
usque ad
LXXXVI.*

*2. Petri 3.
16.*

*Dialog. I.
contra Pelag. lib. I.
de doctr.
Christ. c. 39.
num. 40.*

S. Hie-

Sæc. XVIII. S. Hieronymus Pelagium arguat, eo-
 A. C. 1714. quod scripserit, *scientiam legis etiam sa-*
minas habere debere & S. Augustinus do-
 ceat lectionem hanc non esse absolute
 necessariam ad salutem & Concilium
 Tolosanum can. XI. dicat *prohibetur,*
ne Libros V. & N. T. laicis permittatur
habere.

Propositio Postea Præsules docent, *propositio-*
LXXXVII. nem octogesimam septimam ideo fuisse
LXXXVIII. proscriptam, quia Quesnellus absolu-
LXXXIX. tionem esse differendam generaliter sine
 exceptione, aut modificatione asseruit,
 commendant vero Ecclesie disciplinam,
 qua maximorum criminum rei vel
 publici peccatores, priusquam recon-
 ciliantur, poenitentiae subjiciuntur, &
 sæpe ob varios casus & circumstantias ab-
 solutio differtur, tanquam poenitentia
 medicinalis: pariter Quesnellum redar-
 guunt, dum peccatores non nisi post
 reconciliationem, jus Sacrificio Missae
 assistendi habere dicit, cum tamen
 idem Tridentinum omnibus præcipiat,
 in Dominicis & festis assistere, & dum-
 taxat publicos peccatores excludat.

Prop. XC.
usque
XCIII.

His Propositionibus Ecclesiam in
 suis dogmatibus, disciplina & defini-
 tionibus a Quesnello impugnatam fuisse,
 explicabant Præsules, qualiter autem
 hic etiam Ecclesie auctoritatem de-
 struere conatus sit, ostenderunt, ex eo
 quod

quod dixerit: *Ecclesiam habere auctoritatem excommunicandi de consensu fidelium, excommunicationis injustæ metum non impedire ab implendo debito, injuste excommunicatos non exire ab Ecclesia, si Deo, Christo & Ecclesie sunt per charitatem affixi.* Hac doctrina, inquit Præsules, Janse-
nistæ & Quesnellistæ censuras eludunt; nunquam enim latæ in eos excommuni-
cationi consentient, an excommuni-
catio sit injusta, in tribunali suæ con-
scientiæ decident, licet sint interdicti,
non censebunt se impediri a peragendo
Missæ Sacrificio, a debito recusandi
subscriptionem formulæ, Paschalem
communione suscipiendi, eo quod
Christo per charitatem sint adhuc af-
fixi, & a Christo sanati a vulnere, quod
influxit anathema: Intendit ergo Ques-
nellus impunitatem illis asserere, qui
se decisionibus Pontificiis submittere
recusantes, pertinaciter legitimæ au-
toritati resistunt; vel ex censurarum
metu sese submittere parant: falso e-
tiam asseruit, excommunicandi pote-
statem primos Pastores a fidelibus re-
cipere, injustam excommunicationem
in pace esse tolerandam, præcipiti fe-
stinatione vibratam excommunicatio-
nem a Christo sanari &c.

Sæc. XVIII.
A. C. 1714.

Denique ostendunt Præsules, quod *Propositio*
Quesnellus Synagogæ interitum per-
Hist. Eccles. Tom. LXVIII. Qq *pe- usque C.*

Sæc. XVIII. peram applicet Ecclesiæ nunquam in-
 A. C. 1714. terituræ, quod ideo dixerit, *domina-*
tum exerceri supra fidem fidelium, omnes
potestates esse contrarias Prædicatoribus
veritatis, eos communia facere juramenta
in Ecclesia &c. ut ostenderet, hos per-
 secutores esse Pontifices, qui for-
 mulæ juramentum præscripsere, illud
 vero esse infirmis & idiotis laqueum,
 perjurii occasionem, & efficere, ut no-
 men & veritas Dei aliquando deserviat
 consilio impiorum &c.

His ita expositis Præsules affirma-
 runt, quod Propositiones XXVIII.
 XLIII. LXVIII. LXX. LXXI. aliasque
 explicare superfedeant, quia earum ve-
 nenum omnium oculis ultro occurrit.
 Huic vero instructioni addiderunt mo-
 dum pro uniformi Constitutionis pro-
 mulgatione, cujus summa hæc est.

„Perlecta Clementis XI. Constitu-
 „tione, visa etiam illius acceptatione
 „a Clero facta, reque mature pondera-
 „rata iis, quæ præfati Præsules jam de-
 „crevere, inhærentes, declaramus,
 „quod in hac Constitutione Ecclesiæ
 „doctrinam agnoscentes, illam debita
 „submissione & veneratione accepte-
 „mus, Reflexionum librum, & Propo-
 „sitiones omnes inde extractas eo modo,
 „quo a Papa perstrictæ sunt, damna-
 „mus, cunctis utriusque sexus fidelibus
 „pro-

„prohibemus, ne aliter de his Propo-
 „sitionibus loquantur, doceant, scri-
 „bant, nec hunc librum vel alios in
 „ejus & earum defensionem editos vel
 „edendos legant, vel teneant, sed
 „exemplaria sub anathematis pœna
 „statim nobis consignent, insuper hanc
 „Constitutionem unacum acceptationis
 „literis ad acta referri, publice affigi,
 „prælegi & promulgari & in usum de-
 „duci jubemus, in transgressores via
 „juris processuri.,, Hanc Instructionem
 Præsules Parisini unacum epistola mo-
 nitoria ad omnes Archiepiscopos &
 Regni Episcopos die quinta Februarii
 transmisere.,,

Sæc. XVIII.
 A. C. 1714.

§. XXXI.

*Noaillii Cardinalis, aliorumque octo
 Franciæ Præsulum oppositio con-
 tra Constitutionis acceptatio-
 nem & Instructionem Pa-
 storalem.*

Postquam Cardinalis Rohanius cum
 Deputatis de modo Bullam acce-
 ptandi convenerat, Matthæus D'Her-
 veau Turonensis Archiepiscopus, Hyp-
 politus de Bethune Virodunensis, Lu-
 dovicus de Clarmont, Laudunensis,
 Gaston Noaillius Catalaunensis, Joan-
 nes

*Proces.
 Verb. v. Af-
 sembl. Acta
 publ. Const.
 pag. 47.
 Dorjann.
 Journal.
 pag. 96.*

Qq 2 nes